

European Securities and
Markets Authority

Suunised ja soovitused

Koostöö ja delegerimine Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA), pädevate asutuste ja valdkondlike pädevate asutuste vahel vastavalt määrusele (EÜ) nr 513/2011 reitinguagentuuride kohta

European Securities and
Markets Authority

Kuupäev: 10/01/2012
ESMA/2011 /188

Sisukord

I. Reguleerimisala	3
II. Mõisted	3
III. Eesmärk	3
IV. Ülesannete delegeerimine	3
V. Koostöö	7

I. Reguleerimisala

1. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse ESMA, pädevate asutuste ja valdkondlike pädevate asutuste suhtes.
2. Suunised kohaldatakse seoses ESMA, pädevate asutuste ja valdkondlike pädevate asutuste koostööga, sealhulgas ülesannete delegeerimise korra ja üksikasjalike tingimustega vastavalt määrusele (EL) nr 513/2011 reitinguagentuuride kohta.
3. Suuniseid kohaldatakse alates 6. oktoobrist 2011.

II. Mõisted

4. Suunistes on kaldkirjas esitatud mõisteid kasutatud allpool esitatud tabelis määratletud tähenduses; kui mõistet tabelis ei ole, kasutatakse seda määruse artiklis 3 sätestatud tähenduses.

Määrus *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 513/2011, 11. mai 2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta*

ESMA määrus *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1095/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ*

III. Eesmärk

5. Suuniste eesmärk on kehtestada raamistik ESMA, pädevate asutuste ja valdkondlike pädevate asutuste koostööks määruse ja asjaomaste valdkondlike õigusaktide kohaldamisel, piiramata nende vastavaid järelevalvevolitusi. Suunised antakse välja kooskõlas määruse artikli 21 lõikega 2.
6. Koostööraamistik rajaneb ESMA, Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA), pädevate asutuste ja valdkondlike pädevate asutuste kohustusel teha koostööd, kui seda on vaja kooskõlas määruse artikliga 26 määruse või asjaomaste valdkondlike õigusaktide täitmiseks. Samuti põhineb koostööraamistik ESMA võimel delegeerida konkreetsed järelevalveülesanded pädevale asutusele kooskõlas määruse artikliga 30.

A. Ülesannete delegeerimise suunised

Kriteeriumid

7. Kui see on vajalik järelevalveülesande nõuetekohaseks täitmiseks, võib ESMA delegeerida konkreetsed järelevalveülesanded liikmesriigi pädevale asutusele kooskõlas käesolevate suunistega (määruse artikli 30 lõige 1).
8. Ülesannete delegeerimist võib pidada vajalikuks, kui konkreetse järelevalveülesande nõuetekohane täitmine eeldab kohalike tingimustega seotud teadmisi ja kogemusi, mis on pädeval asutusel olemas.

9. Pädev asutus võib täita delegeeritud järelevalveülesandeid oma vahendite ja võimalustega või kasutada enda määratud kolmandate isikute teenuseid. *Määruse* kohaseid järelevalveülesandeid, sh registreerimisotsuste, rikkumistega seotud lõpphindamise ja järelevalve otsuste tegemist, ei delegeerita. (*Määruse* artikli 30 lõige 4).

Ülesanded, mida saab delegeerida

10. Tavaliselt delegeerib ESMA ülesandeid, mis eeldavad kohalike tingimustega seotud eriteadmisi ja kogemusi ja kui pädeval asutusel on need olemas. See võib hõlmata uurimisega seotud konkreetsete ülesannete ning kohapealsete kontrollide teostamist. (*Määruse* põhjendus 15).

Delegeerimise mõju

11. Ülesannete delegeerimine ei mõjuta ESMA vastutust ning ei piira ESMA võimet täita delegeeritud ülesandeid ja teostada nende üle järelevalvet (*määruse* artikli 30 lõige 4).

Asjaomaste pädevate asutustega konsulteerimine

12. Enne ülesannete delegeerimist peab ESMA konsulteerima asjaomase pädeva asutusega seoses ülesannete delegeerimise üksikasjalike tingimustega, mis hõlmavad delegeeritava ülesande ulatust, selle täitmise ajakava ning vajaliku teabe edastamist ESMA-lt ja ESMA-le (*määruse* artikli 30 lõige 2).
13. ESMA järgmise aasta tööprogrammi koostades hindab ESMA tegevdirektor, mil määral ESMA kavatses kõnealusel aastal delegeerida, konsulteerides asjaomaste pädevate asutustega. Võimaluse piires määratletakse konsulteerimisega
 - a. delegeeritavate ülesannete ulatus, sealhulgas oodatud tulemused ning mis vahendeid on ülesande täitmiseks vaja (vajaliku personali liik, vajalike inimtundide hinnanguline arv jne);
 - b. delegeeritavate ülesannete täitmise ajakava;
 - c. miks ESMA peab ülesande delegeerimist vajalikuks.
14. Asjaomased *pädevad asutused* peaksid konsulteerimise korral vastama õigel ajal, hiljemalt nelja nädala jooksul pärast nende poole pöördumist, kui ESMA ja asjaomane pädev asutus ei lepi kokku lühemas ajavahemikus. Eriti peaks *pädev asutus* teatama ESMA-le ja esitama põhjused, kui ta
 - a. ei nõustu, et ülesannet on vaja delegeerida; või
 - b. ta ei pea end võimeliseks täitma ülesannet, mida on kavas delegeerida (näiteks töötajate vähesuse tõttu).
15. Tegevdirektor võtab konsulteerimise vastuseid arvesse tööprogrammi koostamisel ja püüab lahendada kõik konsulteerimisel ilmnunud probleemid. Kui eriarvamusi ei suudeta lahendada, arutavad küsimust tegevdirektor ja pädeva asutuse kõrgetasemeline esindaja ning püüavad leida mõlemale poolele vastuvõetava lahenduse.
16. ESMA lõplikku tööprogrammi arutab ja selle võtab vastu ESMA järelevalvenõukogu juhatus eettepaneku alusel (*ESMA määruse* artikli 43 lõige 4). Kui tegevdirektor ja pädev asutus ei saavuta konsulteerimise ajal kokkulepet, edastatakse poolte argumentid järelevalvenõukogule ning

otsustamisel võtab järelevalvenõukogu eelkõige arvesse pädeva asutuse käsutuses olevaid vahendeid.

17. Enne konkreetse järelevalveülesande delegerimist konsulteerib ESMA asjaomase pädeva asutusega. Konsulteeritakse niipea kui võimalik, vähemalt üheksa nädalat enne ülesande täitmise algust, kui pooled ei lepi kokku lühemas ajavahemikus. Kui ESMA ei ole tööprogrammi koostamise ajal pädeva asutusega juba konsulteerinud, konsulteerib ta järgmist:
 - a. konkreetse ülesande ulatus, sealhulgas oodatud tulemused ning mis vahendeid on ülesande täitmiseks vaja (vajaliku personali liik, vajalike inimtundide hinnanguline arv jne);
 - b. konkreetse ülesande täitmise ajakava;
 - c. vajaliku teabe edastamine ESMA-lt ja ESMA-le, sealhulgas teave, mida ESMA peab vajalikuks konkreetse ülesande nõuetekohaseks täitmiseks;
 - d. miks ESMA peab konkreetse ülesande delegerimist vajalikuks.
18. Samuti edastab ESMA oma nende töötajate kontaktandmed, kes vastutavad delegeritud ülesande koordineerimise eest.
19. Pädev asutus peaks konsulteerimise korral vastama hiljemalt nelja nädala jooksul pärast tema poole pöördumist, kui ESMA ja asjaomane pädev asutus ei lepi kokku lühemas ajavahemikus. Eriti peaks pädev asutus teatama ESMA-le ja esitama põhjused, kui ta
 - a. ei nõustu, et konkreetset ülesannet on vaja delegerida; või
 - b. ta ei pea end võimeliseks täitma konkreetset ülesannet, mida on kavas delegerida (näiteks töötajate vähesuse tõttu).
20. ESMA püüab lahendada kõik konsulteerimisel ilmnunud probleemid enne ülesande delegerimise otsustamist, edastades probleemi vajaduse korral ESMA ja pädeva asutuse kõrgemale juhtkonnale. Probleemide lahendamisel võetakse eelkõige arvesse pädeva asutuse käsutuses olevaid vahendeid.
21. Pärast konkreetse ülesande delegerimise otsustamist teatab ESMA pädevale asutusele nii kiiresti kui võimalik, vähemalt kolm nädalat enne ülesande eeldatava täitmise algust, kui pooled ei lepi kokku lühemas ajavahemikus. Delegerimisotsuses tuleb määratleda vähemalt järgmine:
 - a. konkreetse delegeritud ülesande ulatus;
 - b. konkreetse ülesande täitmise ajakava;
 - c. teave, mis ESMA edastab pädevale asutusele, et asutus saaks konkreetset ülesannet täita;
 - d. teave, mis pädev asutus peab esitama ESMAle konkreetse ülesande täitmise ajal või pärast seda.

Konkreetse ülesande delegerimise kokkuleppe muudatused

22. Kui ESMA soovib muuta konkreetse ülesande delegerimise kokkulepet, eriti seoses ülesande ulatuse, ajakava või teabega, mida edastab ESMA või pädev asutus, konsulteerib ta pädeva asutusega kavandatavate muudatuste osas niipea kui võimalik. ESMA püüab lahendada kõik konsulteerimisel ilmnunud probleemid, suunates küsimuse vajaduse korral ESMA ja pädeva asutuse kõrgemale juhtkonnale. ESMA otsustab delegerimiskokkuleppe mis tahes muudatused ja teatab

need vähemalt kolm nädalat enne ülesande täitmise algust, kui pooled ei lepi kokku lühemas ajavahemikus.

23. Kui pädev asutus leiab delegeeritud ülesande täitmise ajal, et ülesande ulatus eeldab esialgu plaanitust rohkem vahendeid, peab ta sellest teatama ESMA asjaomasele töötajale, et leppida kokku kohaste meetmete võtmises.

Delegeeritud ülesande täitmine

24. ESMA annab asjaomasele pädevale asutusele sellist teavet ja selliseid juhiseid, mis aitab delegeeritud ülesande õigel ajal täita.
25. Ülesande täitmise ajal võib pädev asutus küsida ESMA-lt mis tahes teavet, mida on vaja delegeeritud ülesande nõuetekohaseks täitmiseks. ESMA annab vajaliku teabe kas kohe või põhjendab, miks ta ei saa seda teha, ning teatab, millal teave edastatakse.
26. Ülesannet täitev pädev asutus peaks edastama kõik olulised järeldused ESMA-le põhjendamatu viivitusega.
27. Kui ülesanne on täidetud, peaks asjaomane pädev asutus edastama ESMA-le kogu hangitud asjakohase teabe ning tegema kõik selleks, et vastata kiiresti mis tahes lisaküsimustele, mis võivad ESMA-l tekkida.

Viivitused delegeeritud ülesande täitmisel

28. Ülesannet täitev pädev asutus peaks teatama ESMA-le mis tahes viivitustest ülesande täitmisel niipea kui võimalik. Pädev asutus peaks tegema kõik, et selliseid viivitusi minimeerida, ning esitada vajaduse korral ülesande täitmise läbivaadatud ajakava.

Delegeerimise tagasivõtmine

29. ESMA vaatab delegeerimise läbi asjakohaste ajavahemike järel ja võib selle igal ajal tagasi võtta. (Määruse artikli 30 lõige 4).
30. Tavaliselt konsulteerib ESMA pädeva asutusega kohe, kui ta hakkab delegeerimise tagasivõtmist kaaluma.

Kulude hüvitamine

31. ESMA hüvitab pädevale asutusele kõik kulud, mis on tekkinud delegeeritud ülesannete täitmisel. Kulud makstakse välja mõistliku aja jooksul¹.

B. Teiste koostöövormide suunised

¹ Vaadatakse läbi pärast delegeeritud õigusakti (reitinguagentuuridele kohaldatavate tasude korra kohta) avaldamist.

32. Sellise koostöö korral, kus pädev asutus abistab ESMA-t kooskõlas *määruse* artikli 23c lõikega 4 või artikli 23d lõikega 5, eraldab ESMA põhivahendid ja *pädevad asutused* peaksid osutama abi ESMA tööd lihtsustades.

Abistamine kohapealsete kontrollide ja üldiste uurimiste korral, mis ei tulene ülesannete delegeerimisest

33. ESMA korraldatavate üldiste uurimiste korral (näiteks artikli 23c lõikes 1 loetletud järelevalvetegevus) võib selle liikmesriigi pädeva asutuse ametnikelt, kus selline uurimine toimub, nõuda ESMA volitatud isikute abistamist nende kohustuste täitmisel.
34. ESMA korraldatavate kohapealsete kontrollide korral peavad selle liikmesriigi pädeva asutuse ametnikud ja pädeva asutuse volitatud või määratud isikud, kus reitinguagentuuri kohapealne kontroll toimub, abistama ESMA taotluse alusel aktiivselt ametnikke ja muid isikud, kelle ESMA on volitanud tegema kohapealseid kontrole. Selleks võivad nad kasutada samu volitusi, mis on antud ESMA-le *määruse* artikli 23d lõikega 2. (*Määruse* artikli 23d lõige 5.)
35. Kui abistamist taotletakse suuniste punkti 33 või 34 tähenduses, teatab ESMA pädevale asutusele oma abistamistaotlusest eelnevalt niipea kui võimalik, vähemalt kaheksa nädalat enne üldise uurimise või kontrolli eeldatavat algust, kui pooled ei lepi kokku lühemas ajavahemikus.
36. ESMA teatab pädevale asutusele üldise uurimise või kohapealse kontrolli ulatuse ning vajaliku abi eeldatava määra. ESMA-l ei ole siiski õigust pädevalt asutuselt nõuda kontrolli korraldamist või muu järelevalveülesande täitmist enda eest, v.a artikli 30 kohase delegeerimise teel. ESMA püüab abistamise üksikasjad pädeva asutusega kokku leppida, edastades vajaduse korral küsimuse ESMA ja pädeva asutuse kõrgemale juhtkonnale.
37. ESMA teatab abistamistaotlusest kirjalikult. Kiireloomulise juhtumi korral võib ESMA esitada taotluse suuliselt, millele peab kahe järgmise päeva jooksul järgnema kirjalik taotlus.
38. Kui isik ei nõustu kohapealse kontrolliga, peaks asjaomane pädev asutus osutama ESMA ametnikele ja teistele tema volitatud isikutele vajalikku abi. See peaks vajaduse korral hõlmama abi küsimist politseilt või samaväärselt õiguskaitseasutuselt, et ESMA saaks teha oma kohapealse kontrolli.
39. Kui eespool nimetatud üldiseks uurimiseks või kohapealseks kontrolliks nõutakse liikmesriigi õiguse kohaselt õigusasutuse luba, siis tuleb esitada sellise loa taotlus. Luba võib taotleda ka ettevaatusabinõuna. (*Määruse* artikli 23c lõige 5 ja artikli 23d lõiked 7 ja 8).
40. Tõenäoliselt vajab ESMA selliste lubade taotlemisel abi ning tavaliselt on see kirjas ka abitaotluses.

Kulude hüvitamine

41. ESMA hüvitab igal juhul kulud, mis on tekkinud ESMA-le osutatud abi tagajärjel vastavalt *määrusele* (artikkel 19). Kulud makstakse välja mõistliku aja jooksul².

Pädeva asutuse ametnike osalemine kohapealsetes kontrollides, mis ei tulene ESMA taotlusest

² Vaadatakse läbi pärast delegeeritud õigusakti (reitinguagentuuridele kohaldatavate tasude korra kohta) väljaandmist.

42. Asjaomase pädeva asutuse ametnikud võivad ESMA-le esitatud taotluse alusel samuti osaleda kohapealses kontrollis. (Määruse artikli 23d lõige 5).
43. Kohapealset kontrolli kavandades teatab ESMA asjaomasele pädevale asutusele niipea, kui ta on otsustanud kontrolli korraldada, ja võimaluse korral mitte hiljem kui neli nädalat enne kontrolli algust.
44. Kui juhtum ei ole kiireloomuline, peaks asjaomane pädev asutus esitama ESMA-le kohapealses kontrollis osalemise kirjaliku taotluse niipea kui võimalik, võimaluse korral vähemalt kaks nädalat enne kontrolli algust, kui ESMA teade kontrolli kohta võimaldab seda tähtaega järgida.

Teabevahetus

45. ESMA, pädevad asutused ja valdkondlikud pädevad asutused annavad üksteisele põhjendamatu viivituseeta teavet, mida on vaja käesolevast määrusest ja asjakohastest valdkondlikest õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmiseks. (Määruse artikli 27 lõige 1).
46. ESMA-le esitatud teabenõuded tuleks saata reitinguagentuuride üksusele. Pädevad asutused peaksid teatama ESMA reitinguagentuuride üksusele kontaktpunktist, kuhu ESMA peaks saatma oma teabenõuded.
47. Teabenõuetes tuleks võimalikult täpselt määratleda järgmine:
 - a. teabenõude ulatuse täpne kirjeldus;
 - b. mis eesmärgil teavet vajatakse ning miks on sellest abi;
 - c. kas teabenõue tuleneb seaduste või eeskirjade rikkumise uurimisest, asjaomaste sätete lühikirjeldus, mida võidi rikkuda, ja kui see on teada, siis isikute või asutuste loetelu, kellel võib olla otsitavat teavet;
 - d. kas nõudes sisalduv teave on delikaatne ja kas nõudja isikut võib avalikustada isikutele, kelle poole teabe saamiseks võidakse pöörduda;
 - e. kas teabe nõudja on või on olnud seoses nõude sisuga kontaktis asjaomase liikmesriigi teiste asutuste või õiguskaitseasutustega;
 - f. kõik teised asutused, kes on nõude sisust realselt huvitatud;
 - g. kohad, kust teavet võiks saada;
 - h. nõude kiireloomulisus või soovitatav vastamise aeg.
48. Nõude saajad peaksid
 - a. võtma kõik mõistlikud meetmed soovitud teabe hankimiseks ja edastamiseks märgitud aja jooksul ning seadusega lubatud ulatuses;
 - b. kasutama nõude täitmiseks enda käsutuses olevaid asjakohaseid vahendeid, konsulteerides nõude esitajaga ning leppides temaga kokku päringu liigi, mis võib olla vajalik nõude täitmiseks, v.a juhul, kui ESMA otsib teavet, mida saab ainult määruse artikli 23b lõikes 1 määratletud isikult, ning sel juhul võib ESMA paluda pädeval asutusel hankida teabe artikli 30 kohase delegeerimise teel.
49. Teabenõude esitaja peaks seadusega lubatud ulatuses osutama nõude saajale sellist täiendavat abi, mida võidakse mõistlikkuse piires vajada nõude edukaks täitmiseks, sealhulgas nõude asjaolude kohta täiendava teabe andmist, töötajaid või muid vahendeid.

Vahetatud teabe lubatav kasutamine ja konfidentsiaalsus

50. Ametisaladuse hoidmise kohustust kohaldatakse ESMA, pädevate asutuste ning kõikide isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud ESMA, pädevate asutuste või mõne teise isiku heaks, kellele ESMA on ülesandeid delegeerinud, sealhulgas ESMAGA lepingu sõlminud audiitorite ja ekspertide suhtes (määruse artikkel 32).
51. Kogu ESMA, pädevate asutuste, valdkondlike pädevate asutuste ning muude artikli 27 lõikes 2 osutatud asutuste ja organite poolt omandatud või nimetatud asutuste ja organite vahel vahetatavat teavet peetakse konfidentsiaalseks, välja arvatud juhul, kui ESMA või pädev asutus või muu asjaomane ametiasutus või organ täpsustab teavet edastades, et seda võib avaldada, või kui avaldamise kohustus tuleneb kohtumenetlusest (artikli 32 lõige 2). ESMA eelneva nõusoleku korral on pädevatel asutustel lubatud kasutada kolmandate isikute teenuseid, kui nad peavad seda delegeeritud ülesannete täitmise seisukohast kohaseks, ning nad võivad kolmandatele isikutele avaldada konfidentsiaalset teavet ainult juhul, kui kõnealuse kolmanda isiku puhul hoitakse ametisaladust kooskõlas määruse artikli 32 lõikega 1.
52. Esitatud teavet tuleks kasutada ainult teabe edastamise kirjas määratletud eesmärkidel, v.a juhul, kui avaldamist nõutakse kohtumenetluseks.
53. Kui määruse artiklis 27 sätestatud teabe saajad kavatsevad kasutada teavet mis tahes muul eesmärgil, peavad nad eelnevalt saama nõusoleku teavet edastanud asutuselt. Mis tahes nõusolekule võib seada tingimusi.
54. Käesolevate suunistega ei takistata teabe kasutamist või avaldamist juhul, kui kasutamist või avaldamist nõutakse selleks, et täita määruse või muude õigusaktidega sätestatud kohustusi.